

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

w roku szkolnym 2022/2023

w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Legionowie

PODSTAWY PRAWNE

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w klasach VII-VIII szkoły podstawowej reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r., w której zapisano m.in. , że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniono zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadza rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r., w sprawie doradztwa zawodowego.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego (rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu podejmowanie przez nauczycieli i rodziców), ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy, wspieranie uczniów szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Program preorientacji zawodowej i doradztwa zawodowego bazuje na kilku teoriach doradczych uwzględniających możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym oraz na kilku teoriach doradczych. Głównym kryterium doboru koncepcji była możliwość odniesienia procesu świadomego kształtowania własnej kariery do zmian rozwojowych, które warunkują realizację treści na danym etapie edukacyjnym. Zadania, jakie stawiane są doradztwu zawodowemu, powinny być dostosowane do możliwości tej grupy odbiorców.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- dzieci w oddziałach przedszkolnych
- uczniów SP nr 2
- rodziców dzieci w oddziałach przedszkolnych, SP nr 2
- nauczycieli zainteresowanych zagadnieniami doradztwa zawodowego

CELE GŁÓWNE

1. Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz

- stymulowanie ich prozawodowych marzeń, a także upowszechnianie różnorodnych ścieżek karier zawodowych
2. Celem orientacji zawodowej w szkole podstawowej w klasach I-VI jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień
  3. Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informowanie na temat systemu edukacji i rynku pracy
  4. Upowszechnianie różnorodnych ścieżek karier zawodowych (przedszkole i szkoła)

CELE SZCZEGÓŁOWE I OSIĄGNIĘCIA DZIECI W OKREŚLONYCH PRZEZ ROZPORZĄDZENIE OBSZARACH:

PRZEDSZKOLE

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć;
- zna różnorodne ścieżki karier zawodowych

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej

SZKOŁA PODSTAWOWA KLASY I-VI

A. Dla dla klas I-III szkół podstawowych

1. Poznawanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.
- zna różnorodne ścieżki karier zawodowych

B. Dla klas IV-VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych -

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.
- zna różnorodne ścieżki karier zawodowych

SZKOŁA PODSTAWOWA KLASY VII-VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- zna różnorodne ścieżki karier zawodowych;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

METODY PRACY

Do pracy z dziećmi stosuje się aktywne metody nauczania. Pozwalają one uczniom na rozważanie, wyciąganie wniosków, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i współpracę w grupie. Popęlnianie błędów oraz ich poprawianie w oparciu o szczegółową analizę stanowi istotną część procesu edukacyjnego.

PROPONOWANE METODY PRACY:

- analiza przypadku,
- ankieta,
- autoprezentacja (również z wykorzystaniem technologii cyfrowych)
- burza mózgów,
- ćwiczenia grupowe,
- debata „za i przeciw”,
- dyskusja problemowa,
- kwestionariusz,
- mini-wykład,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia.

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy uczeń:

- posługuje się pojęciami związanymi z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;
- identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;
- wyjaśnia zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu;

- wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

W zakresie umiejętności uczniów:

- rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności;
- samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno-zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych uczniów:

- skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;
- przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi;
- rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej.

TERMINY REALIZACJI DZIAŁAŃ - Rok szkolny 2022/2023

ZADANIA

Przedszkole

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
Poznawanie siebie (3-latki)	<p>Dziecko</p> <ol style="list-style-type: none"> określa, co lubi robić: - <i>Moje pierwsze portfolio</i> podaje przykłady różnych zainteresowań - <i>Urządzamy kąciki zainteresowań</i> - <i>Moje życie to pasja</i> określa, co robi dobrze - <i>Moje pierwsze portfolio</i> podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych - <i>Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”</i> 	- Wychowawcy
Świat zawodów i rynek pracy (4-latki)	<p>Dziecko:</p> <ol style="list-style-type: none"> odgrywa różne role zawodowe w zabawie <ul style="list-style-type: none"> <i>Zobacz, jak wygląda świat</i> podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby <ul style="list-style-type: none"> <i>Praca dla innych</i> <i>Przewodnik po zawodach</i> <i>Wszyscy dla wszystkich</i> <i>Zielono mi!</i> <i>Zobacz, jak wygląda świat</i> <i>Wiem, kto pracuje w przedszkolu</i> Wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, 	- Wychowawcy

	<p>w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co potrafią sprawne ręce</i> • <i>W zagadce ukryty jest zawód</i> • <i>Wszyscy dla wszystkich</i> <p>4. próbuje posługiwać się narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jestem twórcą!</i> • <i>Co potrafią sprawne ręce</i> <p>5. opowiada o sobie w grupie rówieśniczej</p> <p><i>-Pokaż naszych zainteresowań</i></p>	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie (5-latki)	<p>dziecko:</p> <p>1. nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak jest w szkole</i> • <i>Gdy będę większy to...</i> <p>2. nazywa czynności, których lubi się uczyć</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>U źródeł wiedzy!</i> 	- Wychowawcy
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych (6-latki)	<p>dziecko:</p> <p>1. opowiada, kim chciałoby zostać</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kim chcę zostać w przyszłości?</i> <p>2. na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mój pokój mój świat</i> • <i>Urządzamy kąciki zainteresowań</i> • <i>Jak jest w szkole</i> • <i>Plejada zainteresowań</i> <p>3. podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach działań grupy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”</i> 	- Wychowawcy

KLASY I-III

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
Poznawanie siebie Kl. I	<p>Uczeń:</p> <p>1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania</i> • <i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i> • <i>Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania?</i> <p>1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i> • <i>Brawo ja! Prezentacja własnych talentów</i> <p>1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania</i> 	- Wychowawcy

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania?</i> <p>1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i> <p>1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego</i> • <i>Słodka matematyka</i> 	
Świat zawodów i rynek pracy Kl. II	<p>uczeń:</p> <p>2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie i podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Trofea zawodowe. Poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w...</i> • <i>Kto buduje dom?</i> • <i>Halo! Usterka! Szukam pomocy</i> • <i>Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły</i> • <i>Zawód moich rodziców</i> • <i>Miasteczko zawodów</i> <p>2.3 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zawody na celowniku</i> <p>2.4 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu (<i>rekomendujemy scenariusz z przykładowego programu preorientacji zawodowej dla przedszkola</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moje życie to pasja</i> 	- Wychowawcy
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Kl. III	<p>uczeń:</p> <p>3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności i wskazuje treści, których lubi się uczyć</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Miłośnik to ja i ty</i> • <i>Po co się uczyć?</i> • <i>Moje życie to pasja</i> <p>3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem. Zapoznanie z różnymi źródłami informacji</i> <p>3.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego</i> 	- Wychowawcy
Planowanie własnego rozwoju i	<p>Uczeń:</p> <p>4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?</i> 	- Wychowawcy

<p>podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Kl. III</p>	<p>4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak zmieścić dzień w słoju?</i> • <i>Słodka matematyka</i> <p>4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>W centrum handlowym</i> • <i>Jutro pojedziemy daleko!</i> 	
--	--	--

Klasy IV-VI

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
<p>Poznanie własnych zasobów Kl. IV</p>	<p>uczeń:</p> <p>1.1 określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ja – to znaczy kto?</i> <p>1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem</i> <p>1.3 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dzień Kreatywnych Pasjonatów</i> • <i>Dzień Mistrza</i> 	<p>- Wychowawcy</p>
<p>Świat zawodów i rynek pracy Kl. V</p>	<p>uczeń:</p> <p>2.1 wymienia różne grupy zawodowe i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych</i> • <i>Cykl: Zawodowy Idol np.:</i> — <i>Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem?</i> — <i>Czy płotki biegają przez płotki?</i> • <i>Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów</i> <p>2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Po co mi ta praca?</i> <p>2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wybieram ten zawód, bo...</i> <p>2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>I ty możesz zostać MacGyver'em</i> <p>2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak oszczędzić pierwszy milion?</i> 	<p>- Wychowawcy</p>
<p>Rynek</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>- Wychowawcy</p>

edukacyjny i uczenie się przez całe życie Kl. VI	<p>3.1 wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?</i> • <i>Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się</i> • <i>Kolorowa podróż po świecie edukacji</i> • <i>Umiejętności – od przeszłości do przyszłości</i> <p>3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe</i> <p>3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy</i> 	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Kl. VI	<p>Uczeń:</p> <p>4.1 opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kim chcę zostać w przyszłości</i> <p>4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!</i> <p>4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>W centrum handlowym</i> 	<p>- Wychowawcy</p>

KLASY VII

Zadania	Sposób realizacji zadania, tematyka	Odpowiedzialni
Poznawanie własnych zasobów	<p>Uczeń:</p> <p>1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moje możliwości i predyspozycje</i> <p>1.2 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moje portfolio i e-portfolio</i> <p>1.3 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Czy i ja mogę być bohaterem?</i> <p>1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-</p>	<p>- Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog</p>

	zawodowej; <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kim mógłbym zostać?</i> • <i>Rozpoznaję swoje aspiracje</i> 1.5 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moje cele życiowe</i> 	
Poznawanie własnych zasobów	Uczeń: 1.1 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); <ul style="list-style-type: none"> • <i>Samowiedza- źródła poznania siebie.</i> • <i>Poznaję siebie – moje zainteresowania.</i> • <i>Poznaję siebie – moje zdolności.</i> • <i>Ograniczenia czy możliwości?</i> 1.2 określa własną hierarchię wartości i potrzeb. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Poznaję swoje potrzeby i wartości.</i> 	- Doradca zawodowy
Świat zawodów i rynek pracy	Uczeń: 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zawody wokół nas</i> • <i>Marzenia do spełnienia</i> • <i>W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?</i> • <i>Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców</i> • <i>Startujemy zawodowo – Zawodoznawcza Liga Klas</i> 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców</i> 	- Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog
Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Moja kariera: zawód i edukacja</i> • <i>Różnorodność świata zawodów</i> • <i>Świat zawodów nie jest mi obcy</i> 	- Doradca zawodowy
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Uczeń: 3.1 analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji <ul style="list-style-type: none"> • <i>Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru</i> 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów <ul style="list-style-type: none"> • <i>Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych</i> 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce <ul style="list-style-type: none"> • <i>Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda</i> • <i>W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczy my?</i> 	- Doradca zawodowy - Wychowawcy - Nauczyciele przedmiotów - Pedagog - Psycholog

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje</i> • <i>Wybieram zawód czy szkołę</i> <p>3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak długo uczymy się?</i> 	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	<p>Uczeń:</p> <p>4.1 Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Doradca zawodowy – kto to taki?</i> <p>4.2 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak wybrać szkołę?</i> <p>4.3 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kim chcę zostać w przyszłości?</i> <p>4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy?</i> 	<p>- doradca zawodowy</p> <p>- doradca zawodowy</p> <p>- Wychowawcy</p> <p>- Nauczyciele przedmiotów</p> <p>- Pedagog</p> <p>- Psycholog</p>

KLASA VIII

	Zadania, sposób ich realizacji, tematyka	Odpowiedzialni
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Warto pracować- powody dla których ludzie pracują</i> 	<p>- Wychowawcy</p> <p>- Nauczyciele przedmiotów</p> <p>- Pedagog</p> <p>- Psycholog</p>
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	<p>4.1 Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co dwie głowy to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?</i> 	<p>- Doradca zawodowy</p>
Świat zawodów i rynek pracy	<p>Uczeń:</p> <p>2.1 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nowe zawody na rynku pracy</i> <p>2.2 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Praca jako wartość w życiu człowieka</i> • <i>W roli głównej – wywiad z przedstawicielem zawodu</i> 	<p>- doradca zawodowy</p> <p>- Wychowawcy</p> <p>- Nauczyciele przedmiotów</p> <p>- Pedagog</p> <p>- Psycholog</p>

	<p>2.3 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wolontariat – wstępem do kariery</i> <p>2.4 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?</i> <p>2.5 dokonuje autoprezentacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie (rozmowa kwalifikacyjna)</i> 	
	<p>- badanie predyspozycji zawodowych wszystkich uczniów klas ósmych za pomocą specjalistycznych testów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwestionariusz predyspozycji i zainteresowań • Kwestionariusz osobowości zawodowych • Kwestionariusz „Moja kariera” • Test inteligencji wielorakich <p>- zbieranie informacji o szkołach ponadgimnazjalnych, nawiązanie współpracy ze szkołami średnimi.</p> <p>- organizowanie wycieczek do szkół ponadgimnazjalnych, na Targi Edukacyjne w Warszawie i Legionowie, prezentacji szkół ponadpodstawowych w szkole.</p> <p>- spotkanie informacyjne dla uczniów i rodziców dotyczące zasad elektronicznego naboru do szkół ponadpodstawowych (korzystanie z platformy)</p> <p>- realizowanie następujących tematów z orientacji zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady rekrutacji szkół ponadpodstawowych • Określamy możliwe przeszkody na drodze do naszego celu • Określamy swoje zasoby i kompetencje • Uczymy się pisania CV, listu motywacyjnego • Poznajemy metody poszukiwania pracy • Współpraca z UP, Biurem Kariery 	<p>- Doradca zawodowy</p> <p>- Wychowawcy klas</p> <p>- Nauczyciele przedmiotów</p> <p>- Pedagog</p> <p>- Psycholog</p> <p>- doradca zawodowy</p>

DO ZADAŃ DORADCY ZAWODOWEGO NALEŻY W SZCZEGÓLNOŚCI:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 5 ust. 1, oraz koordynacja jego realizacji;
- 4) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 5 ust. 1;
- 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Zadania realizowane będą w ramach:

- zajęć planowych z doradztwa zawodowego (klasy 7 i 8)
- zajęć lekcyjnych
- indywidualnych spotkań i konsultacji
- stale uaktualnianej gazetki ściennej i strony internetowej
- spotkań informacyjnych rady pedagogicznej, rodziców według potrzeb

Współpraca ze środowiskiem szkoły i różnymi instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe w szkołach:

- szkoły ponadgimnazjalne z terenu Legionowa i z Warszawy
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Legionowie
- ORE Warszawa
- OHP Warszawa
- Urząd Pracy Legionowo

Formy realizacji, procedury osiągnięcia celów:

Metody i formy pracy wykorzystywane w klasach 0-VI: – mini wykłady i zajęcia warsztatowe w ramach godzin wychowawczych, – spotkania z przedstawicielami zawodów, – wycieczki ukierunkowane na poznawanie różnego rodzaju zawodów, – udział uczniów w olimpiadach konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, – indywidualne konsultacje z zakresu doradztwa zawodowego, – tablica informacyjna o zawodach, – informacje o doradztwie zawodowym na stronie internetowej szkoły,

Metody wykorzystywane na zajęciach doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII: – metody aktywizujące – burza mózgów, dyskusja, – metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy), – metody audiowizualne – filmy edukacyjne, programy multimedialne, zasoby internetu, prezentacje multimedialne, – treningi umiejętności społecznych, – mini wykłady, – pogadanki, – wywiady, – gry i zabawy.

Wśród form pracy z uczniami klas VII-VIII przeważać będzie forma warsztatowa: – zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej, – zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określaniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową, – zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania, – zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny). Nie zabraknie również pracy indywidualnej i zróżnicowanej. Prowadzona będzie również obserwacja oraz diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole oraz organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów w tym rodziców wykonujących ciekawe zawody.

Oczekiwane efekty:

Wdrożony Szkolny Program Doradztwa Zawodowego pomoże uczniom: – w świadomym planowaniu swojej ścieżki edukacyjnej oraz kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej, – poznać swoje zainteresowania, predyspozycje, mocne i słabe strony oraz ich znaczenie w wyborze zawodu, – zrozumieć jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągłe kształcenie i doskonalenie, – poznać źródła stresu i sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych, – poznać podstawowe podziały zawodów oraz wymagania, środowisko pracy, czynności, przeciwwskazania zdrowotne interesujących go zawodów, – poznać źródła informacji o ofertach szkół ponadpodstawowych, – zrozumieć problem bezrobocia, – nauczyć się pisania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny), – ponadto program ten włączy rodziców do aktywnego wspierania swoich dzieci w proces wyboru i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej, Nauczycielom pomoże w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych.

Opracowała:
Katarzyna Ząbka - doradca zawodowy